

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שישי כ"ד באדר א תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

גיטין - פ"ב

1. משנה - המגרש את אשתו, ואמר לה הרי את מותרת לכל אדם אלא פלוני - ר' אליעזר מתיר להנשא לכל אדם מלבד פלוני, וחכמים אוסרים לגמרי. נסתפקו בגמרא מה הכוונה 'אלא לפלוני', מה הצדדים?
 - א. האם הכוונה 'חוץ' טעם חכמים שפוסלים כיון שעשה שיור לעצמו בגט, אבל בעל מנת שתנשא לפלוני שזה תנאי בעלמא מודים לר"א.
 - ב. או שהכוונה 'על מנת' ובזה מתיר ר"א אבל בחוץ מודה לחכמים.
 רבינא פשט מהמשנה - כל הבתים מטמאין בנגעים אלא של עובדי כוכבים: ואם נפרש שהכוונה על מנת יקשה א. אין לזה משמעות. ב. להדיא שנינו 'ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחוזתכם' - ארץ אחוזתכם מטמאה בנגעים, ואין בתי עובדי כוכבים מטמאין בנגעים. משמע שהכוונה 'חוץ'.

2. ר' יוסי בר' יהודה חולק על תנא דמשנתנו, מה שיטתנו?

ב'חוץ' לכו"ע אינה מגורשת, ונחלקו ב'על מנת' שר"א מתיר לכל אדם חוץ מאותו האיש, וחכמים אוסרים. טעמיהם - לר"א מועיל כמו כל תנאי, אך לרבנן תנאי זה אינו מועיל כיון ששייר בגט.

3. מה טעם המחלוקת לפי משנתנו שנחלקו ב'חוץ'?
 - א. ר' ינאי משום זקן אחד: לר"א ויצאה מביתו והלכה והיתה לאיש אחר, אפילו לא התירה אלא לאיש אחר - מגורשת. ורבנן סברו ש'לאיש' הכוונה לכל איש ואיש.
 - ב. ר' יוחנן - לר"א: ואשה גרושה מאישה לא יקחו - אפילו נתגרשה רק מאישה נפסלה מן הכהונה, משמע שהגט חל. ולרבנן - איסור כהונה שאני.

4. נסתפק רבי אבא: כיצד הדין בקידושין ששייר בהם, כגון שאמר הרי את מקודשת לי להאסר לכל אדם חוץ מפלוני. בדעת מי נסתפק?
 - א. לדעת ר' אליעזר - יתכן שרק בגט כיון שיש לימוד מועיל, אבל בקידושין צריך קנין מעליא, או שמקישים קידושין לגיטין.
 - ב. לדעת רבנן - יתכן שרק בגט לא מועיל כיון שצריך כריתות, או שמקישים. למסקנה פשט: שלשניהם מקישים וא"כ מחלוקתם אף בזה.

5. אביי- אם אכן לר' אליעזר אפשר לעשות שיור בקידושין, כיצד יהיה הדין כשבא ראובן וקידשה חוץ משמעון, ובא שמעון וקידשה חוץ מראובן, ומתו שניהם, האם אינה מתייבמת ללוי, משום שהיא 'אשת שני מתים'?

מתייבמת ללוי ואינה נחשבת אשת שני מתים כיון שקידושי ראובן הועילו אך קידושי שמעון לא הועילו, כיון שכבר הייתה אסורה על כל העולם. והאופן שנחשב אשת שני מתים - ראובן קידשה חוץ משמעון, ושמעון קידשה סתם, קידושי ראובן הועילו לאוסרה על העולם וקידושי שמעון הועילו לאוסרה על ראובן.